

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-06- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IŠVADOS

Lietuvos Respublikos finansų ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2627(3), Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.929 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1285(3), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 207¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1608 ir Lietuvos Respublikos Seimo narių pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-527(2)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į šiuos aktualius Lietuvos Respublikos Seimo valdybos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pavedimus:

1) Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gegužės 4 d. sprendimo Nr. SV-S-481 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1, 2 ir 7 punktus, kuriuose Seimo valdyba prašo Vyriausybės pateikti išvadą dėl Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2627(3), Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.929 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1285(3) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 207¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1608 (toliau kartu – Įstatymų projektai);

2) Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gegužės 11 d. sprendimą Nr. SV-S-494 „Dėl įstatymo projekto išvadų“, kuriame Seimo valdyba prašo Vyriausybės pateikti išvadą dėl Seimo narių Mykolo Majausko, Jurgio Razmos, Kęstučio Masiulio, Vytauto Mitalo, Algirdo Butkevičiaus, Rasos Budbergytės, Simono Gentvilo 2022 m. balandžio 26 d. pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-527(2);

3) Vyriausybės kanclerio 2022 m. gegužės 5 d. raštą Nr. S-1317, kuriame Ministro Pirmininko pavedimu ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gegužės 4 d. sprendimą Nr. SV-S-481 prašoma „kartu su Vidaus reikalų ministerija parengti ir Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka pateikti Vyriausybei suderintą Vyriausybės nutarimo dėl Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2627(3), dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.929 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1285(3), dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 207¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1608 projektą“;

4) Vyriausybės kanclerio 2022 m. gegužės 12 d. raštą Nr. S-1401, kuriame Ministro Pirmininko pavedimu ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gegužės 11 d. sprendimą Nr. SV-S-494 prašoma parengti ir pateikti Vyriausybei suderintą Vyriausybės nutarimo dėl Seimo narių Mykolo Majausko, Jurgio Razmos, Kęstučio Masiulio, Vytauto Mitalo, Algirdo Butkevičiaus, Rasos Budbergytės, Simono Gentvilo 2022 m. balandžio 26 d. pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-527(2) projektą.

Įstatymų projektais siūloma įteisinti atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimą tais atvejais, kai asmenys atsiskaito grynaisiais pinigais pagal sandorius, viršijančius 3 000 eurų, kartu nustatant administracinę teisinę atsakomybę už atsiskaitymų grynaisiais pinigais tvarkos pažeidimus. Taip pat pateikti Seimo narių siūlymai dėl papildomų teisinių pasekmių už atsiskaitymų tvarkos pažeidimą (asmenų pripažinimas nepatikimais mokesčių mokėtojais ir nustatymas, kad asmenys neturėtų galimybės pagrįsti turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinių).

Nutarimo projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą dėl Įstatymų projektų, taip pat pateikto pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-527(2).

Įstatymų projektai savo esme atitinka aktualias šių dokumentų nuostatas: (a) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plane „Naujos kartos Lietuva“, priimtame 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano patvirtinimo, nustatytą įsipareigojimą 2022 metų IV ketvirtį priimti teisės aktų nuostatas, kuriomis įvedamas atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimas rizikinguose sektoriuose arba atskiroms atsiskaitymo rūšims; (b) Šešėlinę ekonomiką ir pridėtinės vertės mokesčio atotrūkį mažinančių veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 1K-317 „Dėl Šešėlinę ekonomiką ir pridėtinės vertės mokesčio atotrūkį mažinančių veiksmų plano patvirtinimo“, nustatytą priemonę „atlikti atsiskaitymo grynaisiais pinigais šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo išsamią analizę ir, atsižvelgiant į analizės rezultatus, parengti reikalingus teisės aktų, nustatančių atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimą rizikinguose ekonomikos sektoriuose arba atskirų rūšių mokėjimams, projektus“.

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymų projektų nuostatoms, kartu pasiūlant tikslinti teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į pateikiamą informaciją ir argumentus.

Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. birželio 14 d. išvadoje Nr. NV-1685 ir 2022 m. birželio 14 d. Tarpinstituciniame pasitarime pateiktas pastabas.

Neatsižvelgta į šias pastabas:

a) Atsižvelgiant į tai, kad Finansų ministerija gavo Lietuvos Respublikos Seimo valdybos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pavedimus, pakartotinai neatsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022 m. gegužės 30 d. rašte Nr. 22-8062 pateiktą nuomonę, kad „Vyriausybės nutarimuose neturėtų būti teikiamos Vyriausybės pozicijos dėl Seimo narių pasiūlymų įstatymų projektams, o Seimo valdybos 2022 m. gegužės 11 d. sprendimas Nr. SV-S-494 priimtas nesant tam įstatyminio pagrindo“.

b) Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektas yra tiesiogiai susijęs su Įstatymų projektais, kuriais siūloma nustatyti atitinkamus ribojimus atsiskaitymams ir (ar) kitiems mokėjimams grynaisiais pinigais pagal sandorius, neatsižvelgta į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos darbo tvarka pateiktą pasiūlymą Nutarimo projekte papildomai įrašyti, kad Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnyje liktų nuostatos apie tai, kad pakartotinai padaryto administracinio nusižengimo, nurodyto Mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnyje, atveju asmuo gali būti laikomas (pripažįstamas) nepatiku mokesčių mokėtoju. Šis Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymas nėra tiesiogiai susijęs su Nutarimo projektu, be to, Vyriausybė jau pateikė poziciją šiuo klausimu (žr. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimą Nr. 937 „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-527“).

c) Atsižvelgiant į 2021 metais atliktos analizės rezultatus, taip pat Nutarimo projekto 1 punkte pateiktus argumentus, pakartotinai neatsižvelgta į Lietuvos verslo konfederacijos 2022 m. gegužės 24 d. rašte Nr. 22-105VK pateiktą pasiūlymą nustatyti draudimą visiems juridiniams asmenims atsiskaityti grynaisiais pinigais.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, o Įstatymų projektai atitinka aktualiuose teisiniuose dokumentuose įrašytus pavedimus (žr. Nutarimo projekto 3 punktą).

Nutarimo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Priėmus Nutarimo projektą, jo įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), kur visuomenė galėjo susipažinti su Nutarimo projekto nuostatomis ir pateikti savo išvadas (pastabas ir pasiūlymus).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė) Mokesčių ir muitų administravimo skyriaus (vedėja Ramunė Fabijonavičiūtė) patarėjas Egidijus Vizgirda (tel. 239 0228).

PRIDEDAMA: Nutarimo projektas, 4 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė